

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันความต้องการอาหารนับวันจะสูงขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร แหล่งโปรตีนในรูปเนื้อและนมจากสัตว์เศรษฐกิจจึงมีความสำคัญมากขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันผลผลิตจากสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากร ในประเทศไทยมีรายงานว่า สัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่ เช่น โคและกระบือมีจำนวน 9.57 และ 1.36 ล้านตัว ตามลำดับ ส่วนสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก เช่น แพะและแกะ มีจำนวน 374,029 และ 43,738 ตัวตามลำดับ (กรมปศุสัตว์, 2551) แต่ผลผลิตเนื้อและนมจากสัตว์เหล่านี้ยังมีปริมาณต่ำ ทั้งนี้ข้อจำกัดสำคัญประการหนึ่ง คือ ปริมาณอาหารสัตว์ที่ไม่เพียงพอ ทำให้ต้องมีการหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ใหม่ๆ มาเพื่อช่วยเพิ่มปริมาณ ซึ่งธุรกิจการผลิตสัตว์ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สูงขึ้นตลอดเวลา วิธีการหนึ่งคือการลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารสัตว์ให้ต่ำลงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (เทอดชัย และ ter Meulen, 2542) อาหารสัตว์จำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ 2 กลุ่มคืออาหารหยาบ (roughages) และอาหารข้นหรือเข้มข้น (concentrate) โดยอาหารข้น หมายถึงวัตถุดิบอาหารสัตว์หรืออาหารที่มีเยื่อใยหรือกากต่ำกว่า 18 เปอร์เซ็นต์ (พันทิพา, 2547) อาหารเหล่านี้มีความเข้มข้นของโปรตีนและพลังงานสูง ปริมาณที่ให้อาหารข้มนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ การลดต้นทุนค่าอาหารข้มนอกจากการผสมใช้เองแล้วอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนในการผลิต คือ การเลือกใช้แหล่งวัตถุดิบชนิดใหม่ที่มีราคาถูกลงและมีทุกฤดูกาล เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาวัตถุดิบขาดแคลนและราคาแพงที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต (เมธา และฉลอง, 2533)

การใช้ผลพลอยได้ (by-products) จากโรงงานอุตสาหกรรมก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิต เช่น ผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมการผลิตกาแฟ (coffee) ในกรรมวิธีการผลิตกาแฟจะมีขั้นตอนการสีเมล็ดกาแฟกะลาเพื่อเอากะลา (parchment) ของเมล็ดกาแฟออกซึ่งจะได้ผลพลอยได้เป็นกะลามะลิคคาแฟออกมาก เป็นผลพลอยได้มีปริมาณมาก ถึงแม้จะมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการทำปุ๋ยหมักแต่ก็ยังมีเหลืออยู่ในปริมาณที่มากเกิดเป็นขยะและมลภาวะทางอากาศเนื่องจากกะลามะลิคคาแฟนั้นทำให้เกิดฝุ่นละออง การนำเอาผลพลอยได้นี้มาเป็นส่วนผสมในอาหารข้นเพื่อใช้เป็นอาหารแกะจึงเป็นวิธีการที่น่าสนใจเพื่อที่จะได้ช่วยลดปัญหาดังกล่าว และยังเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรในการใช้ทดแทนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีราคาแพงเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และการย่อยได้ของกะลามะลิสดก้าแพ
2. เพื่อให้ทราบค่าการย่อยได้ปรากฏของโภชนะ (apparent digestibility) ในกะลามะลิสดก้าแพ ที่ใช้ในอาหารแกะ

1.2 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

ทราบถึงคุณค่าทางโภชนะของกะลามะลิสดก้าแพรวมถึงประสิทธิภาพการย่อยได้เมื่อนำมาใช้เป็นอาหารสำหรับแกะลูกผสมพื้นเมืองและพันธุ์เมอริโน และเป็นแนวทางในการใช้ผลพลอยได้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ซึ่งสามารถช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสำหรับการเลี้ยงแกะได้